Nr. DOK-5168 Teisminio proceso Nr. 2-20-3-01155-2019-1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS **NUTARTIS**

2022 m. lapkričio 8 d.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas), Donato Šerno ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2022 m. spalio 21 d. paduotu ieškovo A. P. kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. rugsėjo 1 d. nutarties peržiūrėjimo,

Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. rugsėjo 1 d. nutartimi paliko nepakeistą Kauno apylinkės teismo 2022 m. kovo 21 d. sprendimą, kuriuo teismas atmetė ieškinį dėl 11 184,40 Eur skolos ir 4026,38 Eur delspinigių, ir 6 proc. metinių procesinių palikanų priteisimo, taip pat tenkino iš dalies atsakovės UAB "Jotuna" priešieškinį ir priteisė iš ieškovo atsakovei 1244,45 Eur nuostolių atlyginimo ir 3686,80 Eur delspinigių, ir 6 proc. metinių procesinių palūkanų.

Kasaciniu skundu ieškovas A. P. prašo panaikinti Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. rugsėjo 1 d. nutartį ir Kauno apylinkės teismo 2022 m. kovo 21 d. sprendimą, ir priimti naują sprendimą, kuriuo tenkinti ieškinį ir atmesti priešieškinį.

Ieškovo kasacinis skundas grindžiamas pagrindais, remiantis CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktu – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punktu – skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos, ir remiantis CPK 346 straipsnio 2 dalies 3 punktu – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtinais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK</u> 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodamatetėsė aikinuni ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas <u>CPK</u> 346 straipsnije, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (<u>CPK</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą

materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės

pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų

sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 3 punkto pagrindu, kasaciniame skunda būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą teisės aiškinimo ir taikymo praktiką bei argumentuotai pagristi, kad ši praktika nagrinėjamoje byloje ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda. Tai daroma anatorativas Aukščiausiojo Teismo praktiką, suformuotą bylose, kurių *ratio*

decidendi (sprendimo esme, argumentai, kuriais grindžiamas sprendimas) sutampa su nagrinėjamos bylos faktine fabula.

Ieškovo A. P. kasaciniame skunde išdėstyti tokie argumentai:

- Bylą išnagrinėję pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai netinkamai aiškino ir taikė civilinės atsakomybės taikymą reglamentuojančias teisės normas ir priteisė iš neatsakingo už žalą asmens žalos atlyginimą. Dėl atsakovės patirtų 3352,28 Eur dekoratyviniu tinku suteptos gyvenamųjų namų stogų metalinės konstrukcijos dangos perdažymo išlaidų – ieškovas nurodo, kad jis dekoratýviniu tinku sutepė gyvenamųjų namų stogų metalinės konstrukcijos dangą, tačiau minėtą defektą ieškovas sutiko pašalinti ir dėl dekoratyviniu tinku suteptos gyvenamųjų namų stogų metalinės konstrukcijos dangos atsakovė nuostolių nepatyrė. Stogo subraižymai atsirado ne dėl ieškovo, o dėl trečiųjų asmenų veiksmų, t. y. nėra priežastinio ryšio tarp stogo subraižymų ir ieškovo veiksmų. Todėl ieškovas atsakovei neprivalo atlyginti 3352,28 Eur dekoratyviniu tinku suteptos stogų dangos perdažymo išlaidų. 2020 m. gruodžio 31 d. teismo ekspertizės akte padarytos išvados pagrindžia, kad trijų dvibučių gyvenamųjų namų stogo skardos konstrukcijas nuo struktūrinio tinko "Ceresit CT 60" buvo galima nuvalyti šios konstrukcijos paviršių jo nepažeidžiant, tam naudojant įvairius gamintojų rekomenduojamus valiklius, nedarančius įtakos skardos dangai, tačiau stogo skardos konstrukcijų nuo struktūrinio tinko nevalė, o perdažė stogo parapetų skardos konstrukcijos ant nevalytų paviršių. Nustačius, kad konkretus asmuo nėra materialinio teisinio santykio, iš kurio kilęs ginčas, tiesioginis subjektas ir neturi pareigos atsakyti pagal pareikštą ieškinį, nėra teisinio pagrindo tokį asmenį vertinti kaip tinkamą atsakovą byloje (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. gegužės 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-161/2009). Šiuo atveju pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai turėjo atmesti atsakovės reikalavimą dėl atsakovės patirtų 3352,28 Eur dekoratyviniu tinku suteptos stogų dangos perdažymo išlaidų priteisimo iš ieškovo, nes stogą subraižė ne ieškovas, o kiti rangovai, dirbę ant stogo. Šiuo atveju nėra civilinės atsakomybės sąlygų: kaltės ir priežastinio ryšio tarp ieškovo veiksmų ir atsakovės patirtų 3352,28 Eur stogo dangos perdažymo išlaidų. Taigi, pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai turėjo padaryti išvadą, kad tarp atsakovės patirtų 3352,28 Eur dekoratyviniu tinku suteptos gyvenamųjų namų stogų metalinės konstrukcijos dangos perdažymo išlaidų ir ieškovo veiksmų nėra priežastinio ryšio ir atsakovės priešieškinį dėl nuostolių atlyginimo dėl šios dalies atmesti.

 Teismai pažeidė įrodymų vertinimo taisykles (CPK 177, 185 straipsniai) dėl žalos dydžio, priteisdami iš ieškovo atsakovei nuostolių
- atlyginimą, kai atsakovė nepateikė patirtus nuostolius pagrindžiančių PVM sąskaitų-faktūrų apmokėjimą patvirtinančių įrodymų.
- Teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos dėl civilinės atsakomybės paskirstymo tarp rangovo ir užsakovo, statinio statybos darbų vadovo ir techninio prižiūrėtojo pareigų ir atsakomybės (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m rugpjūčio 31 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-183-916/2022, 2022 m rugpjūčio 31 d. nutartis

civilinėje byloje Nr. e3K-7-184-421/2022). Ieškovo ir atsakovės sudarytos rangos sutarties 3.1.1 punkte nustatyta, kad užsakovas (atsakovė) turi teisę tikrinti atliekamų darbų atlikimo eigą, kiekį ir kokybę. Sutarties 3.1.2 punkte nurodyta, kad užsakovas (atsakovė) turi teisę "reikalauti, kad rangovas darbus vykdytų pagal pateiktas užduotis ir laikydamasis normatyvinių statybos dokumentų reikalavimų. Jeigu rangovas nesilaiko prisiimtų įsipareigojimų, užsakovas turi teisę raštu reikalauti šalinti trūkumus ir nemokėti už netinkamai atliktą darbą arba pašalinti trūkumus trečiųjų asmenų pagalba rangovo sąskaita." Sutarties 5 punkte nustatyta, jog už padarytus darbus rangovas yra tiesiogiai atskaitingas objekto darbų vadovui Z. Š. Tačiau šiuo atveju ieškovui atliekant statybos rangos darbus pagal sutartį statybos rangos objektuose nebuvo nei atsakovės darbų vadovo, nei techninio prižiūrėtojo. Statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 "Štatybos darbai. Statinio statybos priežiūra", patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr.D1-848, 4 priedo 13 punkte nustatyta, jog įrašai apie atliktus darbus statybos darbų žurnale daromi pasibaigus kiekvienai dienai (pamainai). Šiuo atveju Z Š., kaip statybos darbų vadovas, kiekvieną dieną negalėjo kontroliuoti ir nekontroliavo ieškovo atliekamų statybos rangos darbų ir pildyti statybos darbų žurnalo.

4. Už defektus, nustatytus per garantinį terminą, atsako rangovas, projektuotojas ir statybos techninis prižiūrėtojas, jeigu neįrodo, kad šie defektai atsirado dėl objekto ar jo dalių normalaus susidėvėjimo, jo netinkamo naudojimo ar užsakovo arba jo pasamdytų asmenų netinkamai atlikto remonto arba dėl užsakovo ar jo pasamdytų asmenų kitokių kaltų veiksmų (<u>CK 6.697 straipsnio</u> 3 dalis). Lemiama reikšmė sprendžiant, kas yra atsakingas už nekokybiškai atliktus darbus, suteikta tų darbų defektų susidarymo ir statybos rangos teisinių santykių dalyvių (užsakovo, rangovo, techninio prižiūrėtojo) veiksmų priežastinio ryšio nustatymui (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. vasario 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3/2014; 2014 m. vasario 7 d. n 20/2014). Tačiau pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai visiškai nepasisakė dėl ieškovo nurodytų argumentų dėl statybos darbų vadovo ir statybos techninės priežiūros vadovo atsakomybės. Taip teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, nepasisakydami dėl ieškovo argumentų dėl atsakovės paskirto darbų vadovo ir techninio prižiūrėtojo neveikimo (pareigų netinkamo vykdymo) ir nemažindami ieškovo atsakomybės dėl atsakovės paskirto darbų vadovo ir

techninio prižiūrėtojo neveikimo (pareigų netinkamo vykdymo).
2020 m. gruodžio 31 d. teismo ekspertizės akto 2.8.3 dalyje paaiškinta, jog "civilinės bylos medžiagoje esantys techninio darbo projekto dokumentai (techninės specifikacijos, brėžiniai) nėra pažymėti statybos techninės priežiūros vadovo žyma "pritariu statyti", dėl ko pagal šiuos projekto dokumentus projekte numatyti statiniai negalėjo būti statomi, rangovas vykdyti statybos darbų negalėjo". Teismo ekspertizės akto 2.8.3 dalyje padaryta tarpinė išvada: "statinių techninis darbo projektas, jo dalis, susijusi su išorinės tinkuojamos sudėtinės termoizoliacinės sistemos įrengimu, nustatytų reikalavimų netenkina". Taigi, galima daryti išvadą, jog statybos rangos darbai trijuose dvibučiuose gyvenamuosiuose namuose buvo vykdomi statinių techniniam darbo projektui netenkinant nustatytų reikalavimų, taip pat rangovui neturint teisės atlikti pastatų išorinių tinkuojamų sudėtinių termoizoliacinių sistemų įrengimo darbus, dėl ko yra atsakinga atsakovė. Dėl netinkamo gyvenamųjų namų fasadų apdailos darbų kalta yra vien atsakovė, o ne ieškovas ir atsakovė lygiomis dalimis – tokią išvadą turėjo padaryti pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai. Todėl pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai nepagrįstai nusprendė priteisti iš ieškovo 50 proc. gyvenamųjų namų fasadų apdailos darbų defektų šalinimo (fasadų perdažymo) išlaidų, t. y. pusę 8696,89 Eur sumos.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiama teismo nutartimi bei nepagrindžiama, kad bylą išnagrinėjęs teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos. Kasaciniame skunde nepagrindžiamas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos ginčijamu teisės klausimu nevienodumas (CPK 346

straipsnio 2 dalies 3 punktas).

Pažymėtina, kad kasacinis skundas apmokėtas nepakankamo dydžio žyminiu mokesčiu. Kasaciniu skundu prašoma tenkinti ieškinį dėl 11 184,40 Eur skolos ir 4026,38 Eur delspinigių priteisimo (ieškinį pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai atmetė), taip pat atmesti priešieškinį, kurį tenkinę iš dalies teismai priteisė iš ieškovo atsakovei UAB "Jotuna" 1244,45 Eur nuostolių atlyginimo ir 3686,80 Eur delspinigių. Taigi, ginčijama suma yra 20 142,03 Eur. Nors kasaciniame skunde nurodoma ginčijama suma yra 13 685,76 Eur, bet pagal skundo prašymą, kuriuo prašoma tenkini ir atmesti priešieškini, ginčijama suma yra būtent 20 142,03 Eur. Sumokėta už kasacinį skundą 308 Eur žyminio mokesčio,

tačiau pagal <u>CPK 80 straipsnio</u> 1 dalies 1 punktą ir 7 dalį mokėtina žyminio mokesčio suma yra 453,20 Eur.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu <u>CPK 346 straipsnio</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakant priimti kasacinį skundą grąžinama sumokėta žyminio mokesčio suma (<u>CPK</u>

350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Gražinti ieškovui A. P. 308 (tris šintus aštuonis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2022 m spalio 12 d. AB Swedbankmokėjimo nurodymu Nr. 33.

Si nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Antanas Simniškis

Donatas Šernas

Algirdas Taminskas